

SCENARIUSZ LEKCJI TERENOWEJ W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

Hasło programowe	Poprzez ogród w świat przyrody
Zakres treści (temat)	Kolory jesieni – dlaczego jesienią liście drzew zmieniają kolory?
Miejsce i czas realizacji	Szkolny teren zielony wraz z ogrodem, pierwsza połowa października, 3x45 minut
Cele:	<p>1) ogólne: Utrwalenie i rozszerzenie wiedzy na temat zmian w przyrodzie zachodzących jesienią na przykładzie drzew liściastych. Uwrażliwianie na piękno natury poprzez aktywny czas spędzony na jej łonie i działanie plastyczne. Integrowanie się z rówieśnikami i nauka współpracy.</p> <p>2) szczegółowe, uczeń: Prawidłowo mnoży, dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100. Poprawnie odczytuje mapę i potrafi odnaleźć w terenie wskazany na mapie punkt. Rozwiązuje wykreślankę, odczytuje hasło. Czyta ze zrozumieniem polecenia. Bierze udział w rozmowie lub słucha uważnie informacji na temat zmian zachodzących w przyrodzie jesienią na przykładzie drzew liściastych. Potrafi wyjaśnić czym jest chlorofil i dwutlenek węgla. Potrafi wymienić kolory charakterystyczne dla jesieni. Rozwiązuje kartę pracy w oparciu o zapamiętane informacje. Tworzy pracę plastyczną ze zgromadzonych materiałów, wypowiada się na jej temat. Współpracuje zgodnie w zespole.</p>
Metody i techniki pracy	uczenie się przez działanie, gra dydaktyczna, pogadanka, opis, ekspresja twórcza poprzez działania plastyczne
Formy pracy	grupowa, indywidualna
Środki i materiały dydaktyczne	kartonowe pudełka na samodzielnie zgromadzone przez uczniów rośliny, podkładki A4, ołówki, karty pracy (załącznik), koperty na

	<p>zadania, zadania dla grup (załącznik), mapki przedstawiające teren zielony szkoły wraz z zaznaczonymi za pomocą liczb miejscami (załącznik), kolorowe kartki z bloku technicznego A4 i A3, taśmy klejące, kleje typu magik, kredki pastelowe, nożyczki, telefon z aplikacją Flora Incognita oraz stoperem, koce lub podkładki do siedzenia</p>
<p>Przebieg zajęć/lekcji</p>	<p>1) faza przygotowawcza (wstępna) Klasa wraz z nauczycielem spotyka się w szkolnym ogrodzie – przeprowadzona zostaje krótka gimnastyka na rozgrzewkę, a następnie rozmowa, podczas której nauczyciel zadaje pytania: <i>Jak wygląda szkolny ogród o poranku? Jakie dźwięki słyszycie? Jakie zapachy czujecie?</i> Następnie nauczyciel przedstawia uczniom plan dzisiejszych zajęć w terenie, opowiada o czekających dzieci zadaniach, dzieli klasę na zespoły 3-4 osobowe i ustala punkt zbiórki dla grup, które ukończą wszystkie trzy zadania. Przypomina o zasadach bezpieczeństwa.</p> <p>2) faza realizacyjna (główna) a) Każdy zespół otrzymuje ołówki, podkładkę, mapę przedstawiającą szkołę wraz z otaczającym ją terenem zielonym oraz <u>pierwsze zadanie</u> (matematyczne). Po wykonaniu poprawnych obliczeń dzieci odszukują na mapie liczbę będącą wynikiem ich działania i udają się we wskazane miejsce. Tam znajdują kopertę z <u>drugim zadaniem</u> (polonistycznym). Po poprawnym wykonaniu zadania, zgodnie z załączonym do niego poleceniem, grupy udają się do nauczyciela po <u>zadanie trzecie</u> (przyrodnicze).</p> <p>b) Zespoły wykonują zadanie trzecie, polegające na zebraniu najróżniejszych roślin do kartonowych pudełek. Każda grupa ma na to około 15 minut, dzieci mogą poruszać się po całym terenie zielonym szkoły. Po wykonaniu zadania wszyscy spotykają się w umówionym miejscu. Klasa siada w dużym kręgu. Grupy prezentują swoje zbiory, wspólnie z nauczycielem rozpoznają zebrane rośliny (można pomóc sobie aplikacją) i segregują zbiory według kolorów. Nauczyciel pyta: <i>Jakie kolory ma jesień? Które kolory dominują?</i></p> <p>c) Spośród zebranych przez dzieci liści nauczyciel wybiera kilka tego samego gatunku, ale w różnych stadiach rozkładu. Pyta uczniów, czy mają pomysł na uszeregowanie tych tych liści.</p> <div data-bbox="691 1659 1169 1906" data-label="Image"> </div> <p>Następnie, w oparciu o dotychczas zdobytą wiedzę, dzieci wyjaśniają przyczynę zmiany koloru liści jesienią. Nauczyciel, w</p>

	<p>razie potrzeby, zadaje pytania pomocnicze. W przypadku, gdy dzieci nie znają odpowiedzi na pytanie, nauczyciel udziela je dzieciom i zapisuje odpowiedzi dużymi literami za pomocą słów – haseł na kartkach A4, które kładzie w środku kręgu.</p> <p>Pytania pomocnicze: <i>Czym odżywia się drzewo?</i> <i>W jaki sposób drzew produkuje cukier? Co jest do tego potrzebne?</i> <i>Gdzie w drzewie znajduje się fabryka cukru?</i> <i>Co to jest chlorofil? Jaką pełni rolę?</i> <i>Co dzieje się z drzewem, gdy zaczyna brakować słońca? Dlaczego zrzuca liście?</i> <i>Dlaczego nagim drzewom łatwiej jest przetrwać zimę?</i></p> <p>W ramach podsumowania dzieci otrzymują <u>karty pracy</u>. Każdy uczeń stara się rozwiązać zadanie indywidualnie, ale dopuszczalna jest wzajemna pomoc w grupie.</p> <p>d) Klasa przenosi się na miękkie boisko szkolne, gdzie w parach, indywidualnie lub w grupach 3-4 osobowych tworzą prace plastyczne pod tytułem „Jesienny ogród moich marzeń”. Wykorzystują do tego swoje zbiory przyrodnicze oraz kredki pastelowe, duże kartki z bloku technicznego, kleje i taśmy.</p> <p>3) faza podsumowująca (końcowa) W wybranej części ogrodu klasa tworzy galerię swoich prac. Dzieci opowiadają krótko o pomysłach na swój ogród marzeń. Nauczyciel robi pamiątkowe zdjęcia i zadaje kilka pytań sprawdzających wiedzę z zakresu zmian zachodzących w drzewach jesienią. Prosi chętne dzieci, by oceniły zajęcia terenowe w skali 1-6 i uzasadniły swoją ocenę. Następnie uczniowie otrzymują czas wolny na swobodne zabawy w szkolnym ogrodzie.</p>
<p>Komentarz i ocena przebiegu lekcji</p>	<p>Przed planowymi zajęciami warto poinformować rodziców, że odbędą się one na terenie zielonym szkoły, muszą więc zadbać o odpowiedni strój dla dziecka w tym dniu. Przed lekcjami należy zarezerwować sobie czas na rozmieszczenie kopert z zadaniami w terenie, zabezpieczyć je przed wilgocią np. koszulkami. Pomiedzy rozwiązywaniem kart pracy, a pracą plastyczną warto zrobić przerwę na drugie śniadanie, skorzystanie z toalety. Dobór dzieci do grup zależy od nauczyciela i jego znajomości klasy i panujących w niej relacji. Trudność zadań należy dopasować do możliwości dzieci, moja propozycja jest skierowana do uczniów z klasy III. Kartę pracy o liściach pobrałam ze strony www.szpiedywiedzy.pl. W ramach powtórki na drugi dzień w sali lekcyjnej można wyświetlić dzieciom ciekawą prezentację, na której opiera się karta pracy. Wykreślankę „Bezpieczny las” pobrałam ze strony internetowej Lasów Państwowych, z książeczki edukacyjnej „Z lasem przez cały rok. Jesień”.</p>

Załącznik 1 Przykładowa mapa terenu, na którym odbywają się zajęcia wraz z numerami, pod którymi ukryte są koperty.

Załącznik 2 Przykładowe zadania dla grup.

Zadanie 1 (matematyczne)

Wykonajcie mnożenie, a następnie wpiszcie wyniki zgodnie z kierunkiem strzałek we właściwe miejsca. Wynik końcowy jest tym punktem na mapie, pod którym znajdziecie kolejne zadanie. Liczcie bardzo uważnie!

$$3 \times 3 = \dots\dots \quad 9 \times 6 = \dots\dots \quad 7 \times 7 = \dots\dots \quad 5 \times 2 = \dots\dots$$

$$\dots\dots - \dots\dots + \dots\dots - \dots\dots = \dots\dots$$

Zadanie 2 (polonistyczne, wykreślanka)

sala

Bezpieczny las

Z układanki wykreśl słowa związane z lasem i jego zagrożeniami. Rozwiązanie utworzą litery nieskreślone czytane poziomo od lewej do prawej.

WPISZ HASŁO:

WYKREŚL
(POZIOMO LUB PIONOWO):
BORELIOZA,
BOROWIK, GRZYB,
JAD, JAGODY,
KLESZCZ, LIGUSTR,
POMOC, SZERSZEŃ,
TASIEMIEC, ŻĄDŁO,
ŻMIJA.

K	L	E	S	Z	C	Z	B	E
B	O	R	E	L	I	O	Z	A
Z	J	A	G	O	D	Y	P	Ż
I	B	O	R	O	W	I	K	M
J	A	D	G	R	Z	Y	B	I
S	Z	E	R	S	Z	E	Ń	J
L	I	G	U	S	T	R	E	A
T	A	S	I	E	M	I	E	C
C	Z	N	Ż	Ą	D	Ł	O	E
L	A	P	O	M	O	C	S	Y

UWAGA! ROZWIĄZANE ZADANIE PRZYNIĘŚCIE DO WYCHOWAWCZYNI!

Zadanie 3 (przyrodnicze, otrzymują je od nauczyciela wraz z pudełkami)

KOLORY JESIENI

Jakie kolory mają otaczające Was rośliny? Bądźcie uważni i zbierzcie do pudełka jak najwięcej okazów w rozmaitych kolorach. Mogą być to liście, trawy, kwiaty, patyki, kora drzew, owoce itp.

Na wykonanie zadania macie 15 minut, do dzieła!

Załącznik 3 Karta pracy

Dlaczego jesienią liście drzew zmieniają kolory?

Pożywieniem drzew jest _____

Do produkcji cukru drzewo potrzebuje: _____

Zielony barwnik, dzięki któremu drzewo może samo wyprodukować cukier to _____

Jesienią, gdy słońca jest mało drzewo nie może produkować pożywienia "zapada w _____"

Zielony barwnik chowa do _____ a liście zaczynają zmieniać kolor.

Liście, które nie produkują pożywienia nie są już drzewu potrzebne. Co z nimi robi drzewo? _____

zima/wiosną/jesienią gdy słońca będzie więcej wypuści nowe, zielone listki, fabryka cukru ruszy na nowo!

Szpiedzy wiedzy.pl